

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

ФАКУЛТЕТ: ФИЛОСОФСКИ

Специалност:

Ф	Ф	К	0	5	0	1	1	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---

ПСИХОЛОГИЯ

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

--	--	--	--

Методика на преподаването на психология

Преподавател: доц. д-р Людмила Андреева

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	75
	Упражнения	15
Обща аудиторна заетост		
Извънаудиторна заетост	Две домашни работи	10
	Изготвяне на доклад и презентация	50
	Самостоятелна работа в Moodle	90
	Курсов проект	30
Обща извънаудиторна заетост		180
ОБЩА ЗАЕТОСТ		270
Кредити аудиторна заетост		3
Кредити извънаудиторна заетост		4
ОБЩО ЕКСТ		7

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Домашни работи	40%
2.	Курсов проект	60%

Анотация на учебната дисциплина:

Когато предстои да преподавате нов предмет, има няколко основни въпроса, които трябва да обмислите: (1) кои теми ще представяте, (2) как да съставите учебната програма, (3) как да изберете учебника, (4) как да се подготвите за лекциите и дейностите в час, (5) как да оценявате представянето на учениците, (6) как да се справяте със свързаните с учениците проблеми като оплаквания от оценките, нарушаване на дисциплината в класната стая, исканията за повишаване на оценките и насочване на учениците към училищния психолог/педагог/специалист по специално обучение. Имайки предвид всичко това, а и всичко останало, което учителят трябва да знае за преподаването, една част от което открива по пътя на пробите и грешките, не е чудно, че

изправянето пред класа за пръв път е едно от най-плашещите преживявания в живота. Има много спорове върху това, какво представлява „ефективно преподаване“ и точно как е най-добре да се преподава, но има натрупана и богата изследователска литература върху преподаването, както и някои „базисни правила на преподаването“, които са относително добре приети и определено са полезни. Целта на този курс е да представи резултатите от тези изследвания и част от това познание: как да се организира и да се изнесе лекция, как да се задават стимулиращи въпроси, как да се вадят дискусии, как да се справяте с проблемите с управлението на класа, как да създавате тестове и т.н. След като разполагате с тази информация, първите ви опити в бурните води на преподаването на психологията и философските дисциплини вероятно ще са по-малко стресиращи и ще можете да станете добри учители по-бързо.

Семинарните занятия акцентират върху:

- (1) как да се разработи тема от учебното съдържание, заложен в даден учебник и да се подбере типа урок за преподаване (въвеждане или затвърждаване на нови знания, придобиване на конкретни умения) – работа с матрица;
- (2) как да се изработи презентация върху конкретно урочно съдържание – задължителни атрибути на презентацията; какво трябва да включва презентацията, разработена за присъствен урок и за урок, предназначен за електронно обучение;
- (3) какво трябва да знаем за електронното обучение, работата във виртуална среда; запознаване с електронните платформи, които се използват в училище;
- (4) как да се оценява представянето на учениците – създаване на тестове върху урочното съдържание; запознаване с възможностите за създаване на онлайн тестове;
- (5) как може да се създаде портфолио на ученика и за какво може да се използва то.

Предварителни изисквания:

Успешно завършени базисни психологически курсове: когнитивна психология, психология на личността, психология на развитието и т.н.

Очаквани резултати:

След завършване на курса студентите:

- ще имат задълбочени познания за основните въпроси, пред които се изправя всеки учител;
- ще могат да мислят критично и методологично обосновано за ключови въпроси, свързани с преподаването на психологията;
- ще са способни да общуват с аудитории с различни нива на познания;
- ще са способни да изготвят учебни програми и планове на уроците по психология в средното училище;
- ще изграждат уважение към хората и техните фундаментални човешки права независимо от възрастта, пола, способностите, етническата или религиозната им принадлежност;
- ще имат практически умения как да представят пред своите бъдещи ученици темите, заложен в учебника, с който са избрали да работят, как да подбират типа урок, методите за преподаване и проверка на наученото;
- ще могат да изработват презентации с различно предназначение (за присъствен или виртуален урок);
- ще са способни да създават тестове върху урочното съдържание;
- ще знаят как да изготвят портфолио на ученика.

Учебно съдържание

№	Теми на лекциите	Хорариум
1	НЯКОИ ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ЕФЕКТИВНОТО ПРЕПОДАВАНЕ Основни принципи на ефективното преподаване. Ерудицията на преподаването. Вашата роля като преподавател.	5

2	ПОДГОТОВКА НА КУРСОВЕТЕ Как да започна? Избиране на учебник. Създаване на учебна програма. Определяне на система на оценяване. Общуване с учениците	5
3.	ПЪРВИТЕ НЯКОЛКО ДНИ ОТ НАЧАЛОТО НА СРОКА Изследване на вашите паралелки. Представянето ви като преподавател. Представяне на учебната програма. Научаване на имената на учениците. Подготвяне на сцената за групова работа. Завършване на първия час.	5
4.	РАЗВИТИЕ НА ВАШИЯ ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СТИЛ Някои характеристики на ефективните учители. Ефективни лекции. Подпомагане на активното учене. Провеждане на запомнящи се демонстрации. Отговаряне и задаване на въпроси. Стимулиране на дискусии в час. Раздаване на презентации. Създаване на възможности за учене в сътрудничество. Използване на примери. Стил на преподаване и размер на класа. Последният ден от срока.	5
5.	ОЦЕНЯВАНЕ НА УЧЕНОТО НА УЧЕНИЦИТЕ Някои насоки за оценяването на ученето на учениците. Тестове. Писмени задачи. Прилагане на психологията на ученето към оценяването на учениците.	5
6.	ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ УЧИТЕЛИ И УЧЕНИЦИ Етично използване на властта на учителя. Управление на климата в класната стая. Справяне с потребностите, извиненията и оплакванията на учениците. Справяне с проблемните ученици. Справяне с академичната непочтеност. Засилване на мотивацията за учене на учениците. Осигуряване на академична помощ. Защита на правото на личен живот на учениците. Писане на препоръчителни писма. Етика на отношенията между преподавателите и учениците.	5
7.	НЯКОЛКО ПРОСТИ СТРАТЕГИИ ЗА ПРЕПОДАВАНЕ НА КРИТИЧНО МИСЛЕНЕ Що е критично мислене? Дефиниция. Качества на критично мисленето. Съпротива на учениците срещу ученето да мислят критично. съпротива на учителя срещу преподаването на критично мислене. Ефективно преподаване на критично мислене. Дейности, които интегрират критичното мислене в предметното съдържание: упражнения за критично мислене; невежи въпроси; дебати; задачи за самооценяване; аудиовизуални задачи за телевизия и филми; интернет задачи. Изследвания на случаи на интегриране на критичното мислене в курсове.	5
8.	ПРЕВРЪЩАНЕ НА ЛЕКЦИЯТА В УЧЕБНО ПРЕЖИВЯВАНЕ Цел: да изнасяте или да не изнасяте лекция? Подготовка на ефективни лекции. Изнасяне на ефективна лекция. Интерактивната лекция. Научаване на учениците да водят добри бележки.	5
9.	РЪКОВОДЕНЕ НА ЕФЕКТИВНИ ДИСКУСИИ Кога да изберете дискусия? Как да подготвите сцената за дискусията? Как да увеличите участието чрез умело управление на дискусията? Техники за задаване на въпроси за дискусия и оценка. Типология на добрите въпроси за дискусия. Лоши въпроси за дискуссионни цели.	5
10.	УЧЕНЕ В ГРУПИ И УЧЕНЕ ЧРЕЗ ПИСАНЕ Аргументи за групова работа. Промяна на методи и роли. Създаване и управление на ученически групи. Насоки за управлението. Изпитани стратегии за групово учене. Свободно писане. Едноминутно есе. Обобщения с едно изречение. Учебни дневници. Диалектически бележки. Насочвано парафразиране. Тренировъчни тестове. Чернови за обратна връзка от съучениците.	5
11.	ПРИМЕРЕН УРОК: УЧЕНЕ И ПАМАТ Въпроси, които обикновено се включват в темата. Преподаване на съдържанието. Други важни теми. Въпроси, стимулиращи дискусия. Някои	5

	учебни дейности в класната стая. Възможни мини-задачи (писмени или в групи).	
12.	ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И РЕАГИРАНЕ НА ЛОШОТО ПОВЕДЕНИЕ. ЗАПАЗВАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ПОЧТЕНОСТ. Що е "лошо поведение"? Защо тези случаи се увеличават? Предотвратяване на лошото поведение: вашата учителска персона. Реагиране на лошото поведение. Търсене на помощ. Какво е разпространението на преписването и маменето? Кой мами и защо? Откриване на преписване/мамене. Предотвратяване на преписването/маменето.	5
13.	ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТЕХНОЛОГИЯТА Високотехнологични инструменти за преподаване. PowerPoint презентации. Интернет в класната стая. Уебсайтове на учебниците. Връзки и ресурси в Мрежата. Асинхронни уеб компоненти за традиционните курсове. Уебсайтове на преподаватели. Електронна поща между преподавател и ученик.	5
14.	ОЦЕНЯВАНЕ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ВАШЕТО ПРЕПОДАВАНЕ Източници на оценъчна обратна връзка за преподаването. Ученически оценки. Оценки от колеги. Самооценка. Дейности за повишаване на квалификацията и развитие на учителите.	5
15.	ОЦЕЛЯВАНЕ ОТ ПРЕПОДАВАНЕТО Балансиране на преподавателската дейност и другите ангажименти. Справяне с преподавателската тревожност.	5

Семинарни занятия

№	Тема:	Хорариум
1	Разработване на урок	3
2	Ефективно презентиране на урок (работа с PowerPoint)	4
3	Методи за проверка и оценка на усвоеното от учениците (създаване на тестове, вкл. в онлайн среда)	4
4.	Работа във виртуална среда (електронно обучение)	4

Конспект за изпит

№.	Въпрос
1.	НЯКОИ ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ЕФЕКТИВНОТО ПРЕПОДАВАНЕ
2.	ПОДГОТОВКА НА КУРСОВЕТЕ
3.	ПЪРВИТЕ НЯКОЛКО ДНИ ОТ НАЧАЛОТО НА СРОКА
4.	РАЗВИТИЕ НА ВАШИЯ ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СТИЛ
5.	ОЦЕНЯВАНЕ НА УЧЕНЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ
6.	ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ УЧИТЕЛИ И УЧЕНИЦИ
7.	НЯКОЛКО ПРОСТИ СТРАТЕГИИ ЗА ПРЕПОДАВАНЕ НА КРИТИЧНО МИСЛЕНЕ
8.	ПРЕВРЪЩАНЕ НА ЛЕКЦИЯТА В УЧЕБНО ПРЕЖИВЯВАНЕ
9.	РЪКОВОДЕНЕ НА ЕФЕКТИВНИ ДИСКУСИИ
10.	УЧЕНЕ В ГРУПИ И УЧЕНЕ ЧРЕЗ ПИСАНЕ
11.	ПРИМЕРЕН УРОК: УЧЕНЕ И ПАМЕТ
12.	ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И РЕАГИРАНЕ НА ГРУБОСТИТЕ В КЛАСНАТА СТАЯ. ЗАПАЗВАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ПОЧТЕНОСТ.
13.	ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТЕХНОЛОГИЯТА
14.	ОЦЕНЯВАНЕ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ВАШЕТО ПРЕПОДАВАНЕ
15.	ОЦЕЛЯВАНЕ ОТ ПРЕПОДАВАНЕТО

Критерии за оценяване

Семестриалната оценка се формира по следния начин:

- 40% от домашните работи
- 60% от семестриалния проект

Оценката се формира по следния начин:

- 85-100% - отличен 6
- 70-84% - много добър 5
- 60-69% - добър 4
- 50-59% - среден 3
- <49% - слаб 2

Библиография

МОН (2016). Учебна програма по философия за 8. клас.

МОН (2019). Учебна програма на Профилирана подготовка, Модул 4 - Социална психология

МОН (2019). Учебна програма на Профилирана подготовка, Модул 6 - Психология на личността.

Андреева, Л., Найденова, Р., Колев, И., Пожарлиев, Р. и Стоев, Х. (2017). *Философия за 8. клас*. София: Анубис.

Андреева, Л. (2020). *Социална психология*. София: Клет.

Андреева, Л. (2020). *Психология на личността*. София: Клет

Lucas, S. G. & Bernstein, D. A. (2014). *Teaching Psychology: A Step by Step Guide*. New York: Taylor and Francis.

Dunn, D. S., Halonen, J. S., & Smith, R. A. (Eds.). (2008). *Teaching Critical Thinking in Psychology: A Handbook of Best Practices*. Malden, MA: Blackwell Publishing.

Dunn, D. S. & Chew, S. L. (Eds.) (2008). *Best practices for teaching introduction to psychology*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

Nilson, L. B. (2010). *Teaching at its best: a research-based resource for college instructors*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.

Lucas, S. G. (2008). *A guide to teaching introductory psychology*. Malden, MA: Blackwell Publishing.

20.12.2020 г.

Съставили: доц. Л. Андреева
Мариана Шиварова